

živali 2—3, za velike živali 3—5 kapljic ter jih vlijte na oblat ali na košček svežega, belega kruha. Oblat ali košček kruha s temi kapljicami položite živali prav na zadnji konec jezika, katerega ji poprej potegnite, kolikor le morete, daleč iz gobca. Žival, katero lečite s homeopatičnimi zdravili, ne sme dobivati s krmo nič soli in ne sme biti v hlevu, v katerem diši po drugih zdravilih. Ob boleznih, katere navadno preidejo hitro, ponavljajte zdravilo vsakih 10—20 minut, ob dolgotrajnih boleznih pa vsakih 24 ur. Ako je bolezen potem, ko je žival dobila zdravilo, hujša, kaže to, da je bilo zdravilo pravo. Katera zdravila so prava, to najdete v knjigah, ki se pečajo s homeopatičnim zdravljenjem živine.

Vprašanje 12. Kateri čas je najbolje sejati lan, v kakošno zemljo in ali mu ugaja svež gnoj? (A. G. v V. pri Celji.)

Odgovor. Lan ljubi v zemlji stare, če tudi ne premočne gnojilne moči, zato raste najbolj za okopavinami katerim je bilo pognojeno. Tudi vspeva dobro po prahi, po ovsu in po sočivju. Na tisto njivo naj pride lan najhitreje čez 6 let zopet. Ako pa gnojite lanu s svežim gnojem, storite to uže jeseni, a z gnojem, ki je dobro preležan. Posebno ugajajo mešanec, pepel in gnojnica. Njiva za lan mora biti dobro vzorna, po vrhu pa dobro pobranana. Glavni pogoj, da uspeva lan dobro, je, da njiva ni plevelna. Sicer ga je pa pridno pleti. Sejejo ga od marcija meseca do junija; najbolje ga je aprila meseca, ker je tačas v zemlji še dovolj vlage, ki posebno ugaja lanu, in ker zgodnejši lan ne trpi toliko od zemeljskih bolh.

Vprašanje 13. Imam mladega (pet let starega) konja, ki se je navadil letos čudne hoje. Kedar namreč dirja, ziblje se s sprednjim životom z ene noge na drugo, da ga je kar grdo videti. Od kod prihaja to in ali se dá odpraviti? (C. L. v B.)

Odgovor. Taka hoja je razvada, prihaja pa od tod, če je konj privezan v hlevu preveč na kratko, ako se v hlevu dolgočasi, in ako imajo mladi konji premalo prilike gibati se na planem. Konj se namreč navadi najprvo v hlevu stati zdaj na eni, zdaj na drugi nogi, tako, da se počasi ziblje. Ziblje se pozneje tudi, kedar dirja. To razvado je konju zelo težko odpraviti, kar je toliko neprijetneje, ker je tak konj dosti manj vreden. Priporočajo konja privezati na dolgo privez, ter mu zvezati sprednji nogi pod picljem s slamnato vezjo toliko skupaj, da sti nogi toliko narazen, kolikor je naravno. Gledati je tudi na to, da se konj ne dolgočasi. Razumen človek, kateri ima konja v oskrbi, more z umnim ravnanjem največ opraviti.

Razne reči.

— Mušnico (goba, *agaricus muscarius*) pozna skoro vsak človek. Ima rdeč klobuk in po njem bele pike. Ta goba je zelo strupena ne samo ljudem, ampak ostrupi tudi vsako drugo žival. Muham polijemo mušnico z vrelim mlekom, ter jim jo postavimo na primeren kraj. Tudi za druge mrčese jo rabimo s prav dobrim uspehom;

treba nam je samo mušnico stolči, da se potem sama spremeni v mehko maslo čez kake pol ure. S tem mehkim testom namažemo vse tiste kraje in luknje, koder bivajo stenice, ki precej, kedar to zaužijejo, poginejo. Tudi se posušena za zimo lahko spravi.

— Zoper garje pri konjih in goveji živini naj se rabi zeleno milo. To se raztopi v lugu, tako, da se naredi testo. S tem se garje vsak dan enkrat namažejo, a poprej treba vselej garjasto mesto z gorko vodo omiti.

— Pripomoček zoper ščurke. Neki farm. ruski list priporoča sirup, z ravno toliko fosforom pomešan. To mešanico postavimo ščurkom na pripraven kraj, kjer se zbirajo; v malo dneh, pravi omenjeni časopis, izginejo ščurki.

— Belim konjem, ki dobijo po koži od gnoja rumeno dlako, spremenimo jo zopet v belo, ako pomešamo navadnega oglja v fin prah s toliko vode, da se zgosti ko kaša. S to zmesjo namažemo rumenkasto dlako in počakamo, da se vse posuši. Potem odrgnemo konja na tistem mestu dobro s slamo in ga očistimo s ščetjo. Če se dlaka v prvič popolnoma ne očisti, ponovimo to delo še enkrat.

— Stenice se zaradi nesnage prav rade ugnezdiijo po kokošjih stanovanjih in po drugih prostorih. Polovimo in pokončamo jih prav lahko, ako jim nastavljamo tanke, olupljene bekove šibice v povezanih metlicah; bekov duh privablja stenice na metlice, med katere se čez dan skrivajo. Kedar se nadležnih živalic nabere, vtaknemo metlice v vrelo vodo, zvečer jih pa zopet nastavimo.

Gospodarske novice.

* Šolski vrt na pripravnici v Ljubljani je dobil v oskrbovanje gospod profesor Vodeb. Tako vsaj čujemo. Zakaj je odložil gosp. profesor Linhart oskrbovanje, nam ni znano.

* Kmetijskega pouka reči razdelili so v c. kr. kmetijskem ministerstvu v dve skupini. Poročevalec o didaktičkih in organizatorskih rečeh je ministerijalni svetnik dr. pl. Lorenc, o ekonomijskih in administrativnih pa baron Hohenbruck.

* Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe koroške je imel 19. januarija t. l. sejo. Iz zapisnika posnemamo nastopne reči: Odbor vzame na znanje obljubo kmetijskega ministerstva, da hoče z denarjem podpirati cepljenje prašičev proti perečemu ognju. — Kmetijsko ministerstvo je odreklo naprošeno podporo strokovnjaku, ki bi se šel poučevati o izdelovanji šotnega nastilja. — Odbor ukrene na poziv koroškega deželnega odbora pretresati nasvetovano postavbo o poslih. — Glavni odbor ukrene, kar je potrebno, da dobi družba zadoščenje za napade v koroškem deželnem zboru. — Sprejme se od tajnika Schütza nasvetovani način, kako porabiti deželno podporo za sadjarstvo. — Družbene lanarske stroje sklepejo prodati. — Družbeni veliki vrtnar nasvetuje, kako pospešiti na Koroškem boljše oskrbovanje drevja. — Občini Goričam se dovoli podpora za srenjsko drevesnico, *

ravno tako nekaterim šolam. — Izreče se zahvala dežel-nemu zastopu za naklonjenost izkazano družbi ob mnogih prilikah.

Podučne stvari.

Andrej Einspieler.

(Dalje.)

Deloval pa ni naš Andrej samo s peresom, temuč tudi branil pravice naše kakor vstrajen in delaven mož v deželnem zboru koroškem. Z malim odmorom dela na tem polji uže od leta 1863. Neumorna je tū delavnost njegova po besedi Simon Gregorčičevi:

„Dolžan ni samo, kar vелеva mu stan,

Kar more, to mož je storiti dolžan!“

Mnogobrojni so lepi nasveti, katere je stavil naš Andrej v visokem zboru, mnogobrojni so temeljiti go-vori, katere je govoril v tem deželnem zastopstvu — in iz vsega veje ljubezen do Koroške, ljubezen do naroda, iskrena želja po duševnem in materialnem blagostanji staroslavnega Korotana. Pot pa mu ni bila rožnata, živ-ljenje parlamentarno bilo mu je boj, hud boj in vaje je naš Andrej slišati vse drugačne klice, nego jih sliši danes. Vse to pa ga ne moti.

Bojeval se je naš Andrej na čelu male manjšinice z ogromno večino z onim taktom, znanjem in neutrud-ljivo energijo, ki je morala celó nasprotnikom imponi-rati. Vspeh ni bil vedno zaželen, a pomisliti moramo, da je pač govoril „Einspieler“. Gotovo je, da so ravno mali narodi, na katere vplivajo od vseh strani drugi elementi, v največji nevarnosti, da poginejo. Da smo se tega, odkar dela naš Andrej, vsaj nekoliko obvarovali, to je tudi le glavna in prva zasluga našega slavljenca.

Bodimo mu toraj hvaležni, kažimo hvaležnost po našem dejanji in ne samo po prazni besedi! Častimo, ljubimo po vzgledu Andrejevem svoj materini jezik in sv. vero in ne sramujmo se svojih svetih svetinj!

Einspieler ne hujska, marveč nam le zaupljivo kliče: „Vse za vero, dom, cesarja!“

Prva naša svetinja nam bōdi sv. katoliška vera. Mi Slovenci smo in ostanemo verni katoliški kristijani. Vero, katero smo podedovali od svojih starišev, ohraniti ho-čemo za-se in za svoje otroke. Človek brez vere ni člo-vek, ni vere vreden! Čislati hočemo to svetinjo vselej in povsod, kajti ona nam je prvo in najdraže blago.

Z vero pade narodnost, z vero pade Slovenstvo. Da ohranimo to svetinjo, treba je, da se oklenemo oznanje-valcev sv. vere, da spoštujemo naše duhovne učitelje, ki so od nekaj mnogo dobrega in koristnega storili za narod. Kdo izmed omikanih Slovencev ne pozna velikih Slovencev ne pozna velikih zaslug naših duhovnikov, kakor so škofje: Slomšek, Ravnikar, Wolf, kdo ne pozna slovečih pisateljev in pesnikov: Jarnika, Majarja, Trstenjaka, Vodnika, Metelka, Sta-niča, Jerana, Marna, Gregorčiča in drugih?

Ohraniti hočemo toraj sv. vero in jo tudi naši mla-dini vcepiti. Mi hočemo, da so naše šole na krščanski podlagi, da se odgojujejo dobri kristijani. Vera in na-rodnost pa ste si, kakor uči dragi naš Andrej, ljubi sestri; jedna brez druge biti ne more; kar život brez duše, to narod brez vere, nekaj časa životari, potem hira in izgine. Narodni naš duh obsega slovenski jezik in katoliško vero. Kar je posameznemu človeku življenje, to je narodu preljuba materina beseda, materini jezik. Naš jezik pa je krasen, lepodoneč, blagoglasen, in pre-čudno bi bilo, da bi sami svoj jezik zaničevali, skrunili in se sramovali materine besede, presladke besede one naše dobrotnice, ki je mnogo za nas storila. Tega ne stori besni tiger, tega ne stori divjak afrikanski — in mi bi to storili?! Ne, nikdar! Ljubimo svoj jezik in delajmo po vzgledu Andrejevem, da zadobi pravice, ki so mu po besedi svitlega cesarja, po naši državni ustanovi in po Bogu! Saj se tudi naš Andrej od ne-kdaj strogo drži besed:

Tvrd bodi, neizprōsen, mož jeklen,

Kedar braniti je časti in pravde

Narodu in jeziku svojemu!“

(Dalje prihodnjič.)

Nasledki „šnopsa“.

(Dalje.)

V dan volitve so Plahtačevi privrženci s svojimi kandidati v tretjem in drugem volilnem razredu zma-gali; v prvem razredu bili so pa pravi značajni pošte-njaki izvoljeni. Večina bila je pa vendar-le Plahtačeva. Volitev sama vršila se je pod nadzorstvom c. kr. okraj-nega komisarja; bili so toraj proti njej tudi vsi ugovori brez vspeha.

Ob dnevu volitve občinskega starešinstva hoteli so liberalci Plahtača samega za župana izvoliti; a ta jim je odločno odrekel. Častno mesto prvega občinskega svetovalca prevzel je pa brez ugovorov; v posledici po-stal je tudi občinski blagajničar in tajnik ob enem. Plahtač zlezel bil je tako na konja, po katerem je uže skoraj celih šest let hrepenel; jahal ga je pa tudi do — skrajne utrujenosti.

Plahtač bil je v novem občinskem starešinstvu, ozi-roma odboru zaleškem, med vsemi najbolj zviti, najbolj namazanega jezika; v računstvu in spisovanji pa tudi najbolj izurjen. S temi sredstvi pridobil je v kratkem tudi skoraj vso manjšino odborovo popolno za-se, katera mu je ob volitvah bila še iz prepričanja trdovratno na-sprotna.

Kot prvi občinski svetovalec vedel in znal je pri sejah vso stvar tako zasukati, da se je za-nj prav izšla; kot tajnik napravil je zopet v gotovih slučajih le tak zapisnik, da je njemu ugajal; kot občinski blagajničar umel je stvar tudi vselej tako izvesti, da so občinski dohodki se — hoté ali ne hoté — slednjič stekali v njegov lastni žep.